

## **АТЕСТАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ: крок за кроком – працюємо з документами та приймаємо організаційні рішення**

*Керівникам навчальних закладів та членам атестаційних комісій важливо не припуститися помилок під час оформлення документації з атестації, зокрема у атестаційних листах, визначенні строку проходження позачергової атестації, порядку складання характеристики діяльності педагогічних працівників, плану заходів з підготовки та проведення атестації, оформленні стенду з питань атестації тощо.*

*Під час оформлення атестаційних документів педагогічних працівників адміністрації навчального закладу стануть у нагоді запропоновані методичні рекомендації, присвячені організаційним питанням атестації педагогічних працівників.*

**Атестаційний період** – це надзвичайно важливий етап діяльності навчального закладу. Досвід найбільш авторитетних керівників свідчить, що атестація відіграє основну роль у становленні, згуртуванні та вихованні творчого колективу. Під час атестації вивчаються професійні якості педагога, його сильні та слабкі сторони, рівень загальної культури, створюються оптимальні умови для вивчення і впровадження передового педагогічного досвіду кращих педагогів навчального закладу.

Атестація педагогічних працівників закладів освіти проводиться відповідно до Закону України «Про освіту» (ст. 23), Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 930 від 06 жовтня 2010 року, зареєстрованому в Міністерстві юстиції 14 грудня 2010 року та наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про затвердження Змін до Типового положення про атестацію педагогічних працівників» № 1473 від 20 грудня 2011 року.

До роботи в атестаційній комісії залучаються найбільш компетентні, висококваліфіковані педагоги навчального закладу. Атестація базується на принципах:

- демократизму;
- гуманності та доброзичливого ставлення;
- об'єктивності;
- відкритості;
- загальності;
- всебічності;
- систематичності;
- колегіальності;
- доступності та гласності;
- безперервної освіти і самовдосконалення;

Атестація педагогічних працівників – це визначення їх відповідності посаді, яку вони займають, рівня кваліфікації. Мета атестації:

- активізація творчої професійної діяльності;
- стимулювання безперервної спеціальної і загальної освіти;
- якісної роботи;
- підвищення відповідальності за результати навчання і виховання;
- забезпечення соціального захисту компетентної педагогічної роботи.

Умови атестації:

- наявність спеціальної освіти;
- підвищення кваліфікації на засадах вільного вибору форм навчання, програм і навчальних закладів;
- володіння державною мовою в обсязі, необхідному для виконання професійних обов'язків.

Роботу, пов'язану з проведенням атестацій, бажано розбити на окремі пункти:

- ознайомлення педагогів, зокрема тих, які підлягають черговій або позачерговій атестації, з нормативними документами про атестацію.;
- складання плану курсової підготовки на наступний навчальний рік;
- підготовка наказу про створення атестаційної комісії – тут слід реалізувати принцип демократизму та колегіальності. Для цього бажано вивчити пропозиції членів педагогічного колективу стосовно персонального складу комісії. З цією метою можна провести анонімне анкетування. Кожен педагог отримує аркуш зі списком всіх членів педагогічного колективу, в якому він повинен підкреслити прізвища тих, кого вважає гідним перебувати в атестаційній комісії. Враховуючи думку колективу та посилаючись на п. 6.2 розділу VI Типового положення, директор навчального закладу наказом створює атестаційну комісію.

Під час складання графіка проходження атестації враховується:

- проходження педагогічним працівником попередньої атестації;
- необхідність атестації тих, хто не був атестований в черговому порядку за останні 5 років, а також молодих спеціалістів зі стажем не менше 3 років;
- можливість педагогічних працівників атестуватися без попереднього проходження підвищення кваліфікації;
- можливість позачергової атестації тих, хто бажає підвищити раніше встановлену категорію або кваліфікаційний розряд;
- вивчення роботи педагогів, які атестуються. Проведення нарад з питань атестації, засідань методичних комісій, звітів на робочих місцях, відкритих уроків, виховних та позакласних заходів;
- узагальнення матеріалів та написання характеристик педагогів. Ознайомлення з характеристиками кожного педагога, що атестується, співбесіда з ним, оцінювання його педагогічної діяльності педколективом;
- подання до атестаційної комісії при міському (районному) органі державного управління освітою документа про надання, підтвердження (непідтвердження) педагогічним працівником кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії», про відповідність раніше присвоєним педагогічним знанням, присвоєння педагогічного звання, а «також про відповідне моральне і матеріальне заохочення (нагородження грамотою, відзначення премією);
- видання наказу про результати атестації, ознайомлення з ним колективу педагогів, які атестувались та подання виписки з наказу про підсумки атестації до бухгалтерії.

### **Перелік деяких нормативно-правових актів з питань атестації педагогічних працівників**

Закон України «**Про освіту**» від 23 травня 1991 р. № 1060-XII (зі змінами і доповненнями). Стаття 54 «Кадрове забезпечення сфери освіти».

**Кодекс законів про працю України** від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII (зі змінами і доповненнями). Стаття 40 (частина 1, пункт 2), стаття 96.

Постанова Кабінету Міністрів України «**Про затвердження переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників**» від 14.06.2000 р. № 963.

Постанова Кабінету Міністрів України «**Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери**» від 30.08.2002 р. № 1298 (зі змінами і доповненнями).

Постанова Кабінету Міністрів України «**Про реалізацію статті 54 Закону України «Про освіту»** від 26.04.2003 р. № 632. Перелік кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників.

Наказ Міністерства освіти і науки України **«Про визначення порядку присвоєння педагогічних звань педагогічним працівникам»** від 04.07.2005 р. № 396, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14.07.2005 р. № 754/11034.

Наказ Міністерства освіти і науки України **«Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ»** від 26.09.2005 р. № 557, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 03.10.2005 р. № 1130/11410.

Наказ Міністерства освіти України **«Про затвердження Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти»** від 15.04.1993 р. № 102, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 27.05.1993 р. за № 56 (зі змінами і доповненнями).

Наказ Міністерства освіти і науки України **«Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників»** від 06.10.2010 р. № 930, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14.12.2010 р. за № 1255/18550, із змінами та доповненнями, внесеними згідно з наказом МОН молоді та спорту України від 20.12.2011 р. №1473

Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України **«Про застосування Типового положення про атестацію педагогічних працівників»** від 6 січня 2011 р. № 1/9-6.

Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України **«Про атестацію працівників психологічної служби системи освіти»** від 20.01.2011 р. № 1/9-34.

Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України **«Про застосування деяких норм Типового положення про атестацію педагогічних працівників»** від 26 січня 2011 р. № 1/9-44.

Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України **«Про застосування деяких норм Типового положення про атестацію педагогічних працівників»** від 23 вересня 2011 р. № 1/9-727.